

Cseh Katalin

RUTIN

- és ami mögötte meg fölötte van -

Mindig rutinból cselekszem
tudod a reggeli buszozás
a megérkezés az átszállás
egy másik léthelyzetbe...

Ugyanazt mondom
mindig másképpen
néha pátosszal
néha egykedvűen
néha fájdalmasan
vagy fájdalommentesen...

Menj helyre fiam
találkozunk a pótvizsgán
mint a gyakorlott sebész
a sokadik műtét után
nincs érzelmi azonosulás
csak szenvtelenség van...

Mindig rutinból cselekszem
de olykor éjjel felébredek
az ablakon át a holddal szemezek
- két ismerős... két idegen...-
nézünk egymásra hidegen
összekoccan a homlokunk
űrbéli magányon osztozunk...

A TANÁRNÉNISÉGRŐL

A tanár néni szomorú vagy mérges,
vagy *szomorúmérges*,
mérgesszorú,
biztosan összeveszett a férjével,
esetleg az anyósával,
vagy a gyerekei bosszantották fel.
Szúrós a nézése... mint a szögesdrót...
aztán felszólít engem,
még azt is elfelejtem, amit addig tudtam.
Dadogok és összevissza beszélek...
„Ülj le, hármas!” – hangzik az ítélet.
Néhány másodpercig fojtogató csend...
A tanár néni ül a katedránál és
a papírzsebkendőjébe fújja az orrát,
majd feláll, sétálni kezd, mondja a leckét.
Látszik rajta, hogy fáradt, hogy feszült,
ám lassan belejön, lelkesen magyaráz...
figyelem, mint színészt a közönsége.
Kicsengetnek és ő még mindig beszél.
„Tanár néni, az órának vége.”
De nem, ő még mindig mondja és mondja,
megállíthatatlanul, akár az áradás...

Már a sulit is kijártam, felnőttem,
a tanár néni még mindig a kopott katedra előtt áll
a régi osztályteremben... aztán szoborra merevedik:
a tanárnéniség szobrává egy időn és téren kívüli
épület udvarán, ahová csak belesni lehet olykor,
belépni soha... volt egyszer, hol nem volt, egy iskola...

ISKOLAI (KÖLTŐI) KÉRDÉSEK

Tanár néni, kinek öröm a házi feladat?
Elmajszolhatom csendben? Ez az utolsó falat.
Elég lesz nyolc sor vagy talán fél oldal?
Miért nem játszhatok a mobilommal?
Miért nem bámulhatok ki az ablakon?
Kimondhatom-e, hogy már nagyon unom?
Muszáj leírni mindent, ami a táblán van?
Ki tetszik engedni a mosdóba?
Zúg a fejem s hányingerem van.
A pad alatt foglalkozhatok mással?
Papírgalacsinok gyúrásával?
Mennyi van még csengetésig?
Tíz perc vagy már csak négy?
A visszaszámlálás kezdődik,
fejemre szállt egy légy...
Miért nem ötvenpercesek a szünetek,
s miért nem tízpercesek az órák?
Miért lógatja a padtársam felelés után az orrát?
Miért van az iskola és miért a tanárok?
Miért van az, hogy magamból mindig elkószálok,
miközben figyelnem kellene,
mert kivont karddal jönnek a vizsgák...
Miért nem izgat ez engem most? Holdra szállnék inkább...

Bosnyák nő, 1997 (tusrajz, 70x100 cm)